

Accuracy
Točnost

- Ujemanje rezultata s sprejeto referenčno vrednostjo
- Opomba: Če se nanaša na serijo rezultatov preskušanja, vključuje izraz točnost kombinacijo naključnih napak in skupno sistematično napako

Bias
Odstopanje

- Razlika med pričakovanim rezultatom preskušanja in sprejeto pravo vrednostjo
- Opomba: Označuje sistematično napako danega analiznega postopka in predstavlja odmik (pozitiven ali negativen) rezultata od prave (znane ali predpostavljene) srednje vrednosti

Calibration curve
Kalibracijska krivulja

- Grafični prikaz odvisnosti merjenega signala od koncentracije (množine) analita

Cross reactivity
Navskrižna reaktivnost

- Odziv (metode) na podobne sestavine, metabolite ali druge neciljane komponente, ki so lahko prisotne v vzorcu (del matriksa)

Discrimination
Odzivnost

- Zmožnost merilnega instrumenta, da se odziva na majhne spremembe vrednosti vhodnega signala
- (VIM 1984)

Error
Napaka

- Razlika med rezultatom meritve in pravo vrednostjo merjenca
- Opomba: Ker prave vrednosti ni mogoče določiti, v praksi uporabljamo dogovorjeno pravo vrednost
- (VIM 1983)

Fitness for purpose
Primernost za uporabo

- Stopnja, do katere podatki dobljeni s postopkom merjenja omogočijo uporabniku, da se tehnično in upravno pravilno odloči.

Limiting mean
Mejno povprečje

- Asimptotična vrednost ali povprečje porazdelitve populacije, ki karakterizira merjeno veličino; vrednost, ki je dosegljiva, če se število opazovanj približuje neskončnosti

Limit of Detection
Meja zaznavnosti

- Najnižja vrednost, ki jo je mogoče meriti s primerno statistično zanesljivostjo

Limit of Quantitation
Meja kvantifikacije

- Najnižja koncentracija analita, ki jo pri določenih pogojih preskušanja lahko določimo s sprejemljivo natančnostjo in točnostjo
- Vsebnost, enaka ali višja od najnižje točke umeritvene krivulje

Liearity
Linearnost

- Lastnost metode, da so rezultati preskušanj, proporcionalni koncentraciji analita

Measurand
Merjenec

- Izbrana veličina (količina), ki jo merimo

Measurement
Meritev, merjenje

- Niz operacij, ki imajo cilj določiti vrednost izbrane veličine

Precision
Natančnost (preciznost)

- Ujemanje neodvisnih rezultatov preskušanja, dobljenih pri dogovorjenih pogojih

Proficiency testing
Preverjanje sposobnosti

- Redna presoja zmogljivosti posameznih laboratorijev in skupin laboratorijev
Ugotovimo jo z razdelitvijo tipičnih materialov (s strani neodvisnega organa) in nenadzorovano analizo v laboratoriju udeleženca presoje

Quality Kakovost

- Skupek odlik in karakteristik proizvoda ali storitve, ki se nanašajo na njegovo sposobnost, da zadovolji izražene in pričakovane potrebe

Range Območje

- Niz vrednosti merjenca, za katerega se smatra, da je napaka mernega instrumenta znotraj določenih meja

Recovery Izkoristek

- Del analita, ki ga pred analizo dodamo preskušnemu vzorcu (vzorec z dodatkom).
Izkoristek (%) izračunamo z izrazom:

$$\%R = [(CF - CU) / CA] * 100 \%$$

CF... koncentracija analita v vzorcu z dodatkom

CU... koncentracija analita v vzorcu brez dodatka

CA koncentracija dodanega analita (izmerjena vrednost) v vzorcu z dodatkom

Reference material
Referenčni material

- Material ali snov, ki je homogena in katerega ena ali več lastnosti je dovolj dobro ugotovljenih, da jo lahko uporabljamo za umerjanje aparature (naprave), ocenjevanje metode merjenja ali za pripisovanje vrednosti materialom

Repeatability
Ponovljivost

- Natančnost določena pri ponovljivih pogojih, pri katerih je neodvisen rezultat dobljen z isto metodo na istem preskušancu v istem laboratoriju z istim izvajalcem ob uporabi iste opreme v kratkem časovnem intervalu

Reproducibility
Obnovljivost

- Natančnost pri pogojih obnovljivosti, to je pri pogojih, pri kateri so rezultati preskušanja pridobljeni z isto metodo na identičnem vzorcu v različnih laboratorijih z različnimi izvajalci in z uporabo različne opreme

Response time
Odzivni čas

- Časovni interval med trenutkom, ko se pojavi nenadna sprememba vhodnega signala in trenutkom, ko odziv doseže in ostane znotraj določenih meja njene končne- stabilne vrednosti

Result of measurement
Rezultat merjenja

- Z merjenjem dobljena vrednost, ki jo pripišemo merjencu

Ruggedness Test
Preskus odpornosti

- Znotraj laboratorijska študija, s katero preučujemo obnašanje analiznega postopka, kadar nastopijo majhne spremembe v okolju in/ali pri pogojih dela podobni tistim, ki lahko nastanejo pri spremembi okolja.

Ruggedness Robustnost

- Robustnost analiznega postopka je merilo za vpliv manjših sprememb parametrov metode in kaže zanesljivost metode med "normalno" uporabo

Selectivity Selektivnost- Specifičnost

- Lastnost metode, da z njo točno in specifično določimo izbrani analit v prisotnosti ostalih komponent v vzorcu pri izbranih pogojih preskušanja

Sensitivity Občutljivost

- Razmerje med spremembo odziva merilnega instrumenta in ustrezno spremembo vhodnega signala (ki jo povzroči npr. sprememba koncentracije!)

Specificity
Specifičnost

- Lastnost metode, da z njo merimo samo tisto, kar nameravamo meriti.

Standard deviation
Standardni odmik

- Merilo raztrosa vrednosti meritev okrog povprečne vrednosti

Traceability
Sledljivost

- Lastnost rezultata meritve, ki omogoča navezavo na izbrane referenčne materiale z opredeljeno merilno negotovostjo, (ponavadi na nacionalne ali mednarodne standarde) z neprekinjeno verigo primerjav

**Trueness
Pravilnost**

- Ujemanje srednje vrednosti dobljene z večjim številom rezultatov preskušanja s sprejeto pravo vrednostjo

**Uncertainty
Negotovost**

- Parameter povezan z rezultatom merjenja, ki označuje raztros vrednosti, ki jih je mogoče pripisati merjencu

**Validation
Validacija**

- Eksperimentalna potrditev, da metoda ali postopek ustreza zahtevam za predvideno uporabo
- Prava vrednost: vrednost, ki ustreza definiciji določene veličine

**Value
Vrednost**

- Sprejeta referenčna vrednost: vrednost, ki jo uporabljamo kot dogovorjeno referenco za primerjav
- Dogovorjena prava vrednost: vrednost pripisana določeni veličini in sprejeta (včasih z dogovorom) in ima za dani primer zadovoljivo negotovost

**Verification
Overitev**

- Potrditev s preiskavo in ustreznim dokazilom, da so izpolnjene specificirane zahteve
